

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyeg-díj minden egyes beiktatásért 30 kr.
 A nyilttérben:
 minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttesben levő hirdető-íradák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

.. Kéziratok vissza nem adatnak. ..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

→→→ vasárnap reggel. →→→

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Előfizetési felhívás,

a „Bars“

VI. évfolyamának második felévére.

Lapunk mult számával befejeztük ez év első felét.

Eddigi törekvésünk, előző számaink tartalma és iránya legyen biztossá a jövőben. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség további szíves jó indulatába.

Előfizetési feltételek:

Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
 Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

A választók.

Az országgyűlési képviselők választására a képviselők összeírása, a mult június hóban eszközöltetvén: kitünt, hogy megyénkben a választók száma tetemesen csökkent. E csökkenés ugyan, mint a kimutatások tanúsítják az országban a multhoz képest általában meg van, de nem minden megyére vonatkozik, mert vannak vármegyék, melyek emelkedést mutatnak, mi azonban barsiak azon megyék sorában szerepelünk, melyekben a választók száma apadt.

Ez reánk barsiakra nézve, akár-hogy vizsgáljuk a dolgot, semmifélekép sem tartozhatik a kedvező jelenségek közé.

De hát tulajdonképen mi lehet az oka, hogy a választók sorában fogyunk, hiszen népességünk a legutolsó népszámláláskor, nem állt fogyatékban, hanem a multhoz és sok hason terjedelmű megyéhez képest emelkedett? Többen vagyunk 1880. után, mint voltunk az előtt és mégis kevesebb a választó, mint hajdan a kisebb népszám mellett.

Vagy talán azóta sokan kivándoroltak a megyéből?

Épen nem; a kivándorlás, ezen nép-betegség, nálunk nem fordult elő.

Hát vagyoniilag szálltunk alább a

multhoz képest; s nem ütjük meg a mértéket?

Na, ez lehet. — Az bizonyos, hogy a forgalom, ha nem is minden téren; de bizony a kereset sok ágaiban csökkent s így vagyonosodásunk nem emelkedhetett.

A nagyvilág forgalmából, melyet a vasuti hálózat alkot, mi ki vagyunk zárva, köröskörül be vagyunk hálózva a vasutakkal, de ezek csak arra szolgálnak mind, hogy minket elkerüljenek s azt hűségesen meg is teszik, innen származik az, hogy minél több vasut keletkezik körülöttünk, annál inkább eltereli forgalmunkat, már pedig a forgalom napjainkban az, mely a vagyonosodáshoz szolgálat legnagyobb s legjobb tényezőket; tehát kétségtelen dolog az, hogy a vagyonosodásban előre nem mentünk.

Ebből aztán természetesen következik az a másik ok, hogy nem vagyonosodván, nem tétettünk annak képesítésére, hogy az adót pontosan annak idejében fizethessük s így e czímen is a választási lajstromokból kiseppentünk; hozzá téve ehhez még azon észleletek által nyert megbizonyosodást, hogy közterheinkben aránylag magasabban voltunk megróva, mint hasonzerű más megyefársaink, tehát az egyensúly lebillent aként, hogy a teherképesség leszállásával le kellett szállnia a választási jogot adó közterherviselési alapnak is.

De azt sem tagadhatni, hogy az érdekeltég, mely egykor vármegyénkben tán kelleténél is nagyobb volt s annyira fokozódott, hogy sokaknál a romlás alapjául szolgált — tetemesen alább szállt.

Mig hajdan a politikai institucziókat tartottuk boldogulhatásunk egyedüli tényezőül, azoknak megalapítására s a viszonyokhoz kívánt módosítására fordítottuk összes erőnket: az újabb idők tapasztalásai megtanítottak bennünket

adott át a következő szavakkal: „Ha hirtelen megtalálnék halni, húzd le meghidegült ujjamról gyűrűmet és add át annak, a kinek a tudomásod szerint én óhajtom.“

— Elszánt Ferencz a lepecsételt levelet asztalfiókjába zárta és april 16-ka után a hirtelen elhunyt költő meghagyása szerint járt el. A levelet félig, a mennyiben a Katona-családot érdeklé, a gyászoló szülők előtt felolvasta, a többi része titok maradt mind e mai napig, s úgy lehet örökre

Bús sejtelméitől sehogy sem tudott szabadulni; a családban sokszor hangoztatta: „érzem, hogy nem sokára; meghalok“ a végzetes april közepéről még néhány héttel előbb is úgy beszélt szülői előtt, hogy ekkor vele valami fog történni és csakugyan a mit előre érzett, mint szomorú valóság 1830. april 16-án délután 5 órakor be is következett.

Ezen napon „uri széklet“ tartottak, bünyenyítő, a herceg Coburg-Koháry családot és a várost érdeklő ügyekben, melyen a kegyuraság képviselője is jelen volt. A sokféle terhes munka, mely a különben is hosszantartó gyűlés alatt Katona vállaira nehezedett, igen kifárasztá őt és egyik-másik ösmerősének kimerültségről kezdett panaszkodni.

A gyűlés bevégezése után a város és a hercegi család költségén fényes társaság volt, melyre a városi tisztviselők is mind hivatalosak voltak. Katona már ebéd alatt rosszul érezte magát, keveset evett és sokszor a mellette ülő Danics László tanácsbelihez fordulva, panaszkodta, hogy a szíve

arra, hogyha boldogulni s jólétünk előmozdítani kívánjuk a politikán kívül leginkább a munkára kell fordítanunk figyelmünket s ez által biztossitanunk boldogulhatásunkat s előmenetelünket.

De a munka sok és legnagyobb részben ellentétben áll a politika üzésével, a meddő politizálással; főleg, ha ebbe — mint a választók választási jogának gyakorlása mellett korunkban történik — a korteskedés összes árnyoldalaival belevegyül. A munka ilyenkor szünetel s e szerint a munka emberei nem vonzódnak a választási jog megszerzése után.

Hanem, bármennyire tudjuk méltányolni a munkabecsét s annak horderejét s bármennyire örömkre szolgál a munkaszeretetének terjedése, mindazáltal nem látjuk eléggé indokoltnak azon számítást, melylyel sokan a választási jog megszerzésében élnek; mert a polgári jognak abbahagyását nem zárja ki a legnagyobb munka sem, csak ezen jogokkal szabad polgárhoz méltólag éljünk; a visszaélés valami joggal nem bizonyítéka még a jog rosszaságának, csak a végtelektől kell minden téren tartózkodnunk.

A választási jognak megszerzése s annak szabadgyakorlása: éke a haza szabad polgárainak.

Az iskola és a közegészség.

Rég elismert igazság, hogy csak ép testben lakhatik ép lélek. Az is elvitázhatlan tény, hogy a jól kifejlett ember egészségének erősítése, ápolása és biztosítása — Isten után — az ő kezében van. Nem esodálkozhatunk tehát azon, hogy azok kiket az Ur a nemzetek fölötti örködésre és azok kormányzására rendelt, látva a közegészség zilált állapotát s az ebből kifolyó megdöbbentő halandóságot, mindenkép igyekeznek a bajon segíteni; fürkészve a szo-

nagyon fáj. Ebéd után, úgy 4 óra körül, kissé haza nézett, átizzadt fehérműjét felváltani, még édes anyjának egy papiros-esomagban az ebédéről magával vitt apróságokkal is kedveskedett; a mi különben az ily alkalmakkor rendes szokása volt. Hazulról azután a Bruckner-féle kávéházba ment és innen 5 óra tájban Danics László tanácsbeli barátjával karonfogva és vidáman beszélgetve a városházához indult főügyési hivatalába, hogy félben maradt hivatalos dolgait folytassa; midőn a küszöbön át a folyosóra értek, egyszerre csak egy jalkiáltással hirtelen barátja karjai közé rokad s gutaütésben azonnal kiadta nagy lelkét.

„A régi jó idők.“

— Egy bars megyei öreg táblabíró elbeszéléseiből. —

Éppen negyven esztendeje annak. Ugy emlékszem reá, mintha csak ma történt volna.

Pedig egészen más idők voltak ám azok. A vasutat akkor úgy hívták, hogy: forspont, a telegráfot pedig: c z i g á n y p o s t á n a k; — sájuba beszéltünk, ezüst sarkantyus eszímákat viseltünk, és annyira lelkesültünk, hogy néha-napján hónapszámra se kerültünk haza.

Szóval: más idők voltak azok egészen.

Bars megyének alispánja Gerőfalván lakott, hol neki gyönyörű kastélya volt. Oda rendelt bennünket mintegy 40 compossort Szilveszter napjára conferentiázni, mert az

morú állapot okait s rendeletek által iparkodván az összes bajt okozó, visszas tényezőket eltávolítani. S csak így van az helyesen!

A magas kormányok ezen gondossága minden irányban nyilvánul; legesalhatlanabb bizonyítéka ezen honatyai gondosságoknak abban kulminál, hogy még a gonosztevők, a rabok olyféle ellátásáról is gondoskodnak, miszerint azok odahozott egészsége megőriztessék, fejlesztessék.

Ámde a m. kormányok enemű gondoskodása első sorban az iskolára, különlegesen pedig a népiskolára irányul; kötelességévé tévén a községeknek, a lelkészek s tanítóknak, hogy az iskolai közegészség fölött szigorúan örködve, mindent eltávolítsanak, meggátoljanak, a mi az iskolai nép egészségét veszélyeztetné, vagy épen megrontaná. — Ugyanis sokak véleménye szerint az iskola sokféle betegségeknek a szülőanyja: gerincezferdülés, görvély, altesti fájdalmak, főfájás, vértolulás, szívdobogás stb. mind iskolában szerezhetők meg! Ha ez szóról-szóra igaz lenne, úgy én, jubiláris tanító létemre is azon lennék, hogy minél előbb hátat fordíthassak oly veszedelmes, sőt mondhatni átkos helynek, a minőnek sokan az iskolát fenhangon kiáltozva lenni állítják. — De ez téves felfogás és hamis tanubizonyosság lévén, helyemen maradok s nemcsak túlotúlhajtottnak nyilvánítva fenti állításokat s kereken tagadva azok lehetőségét is: rámutatok a fentemlített betegségek kuforrásaira s nem is tartok tőle, hogy akadna valaki, ki állításaimat kiforgatni megkísérlené, mert azok saját tapasztalásom alapján nyugszanak.

Huszonnyolcz évi tapasztalásaimat tehát a következőkben adom elő:

1. Az iskolámba belépett „egészséges“ gyermekek közül egyre sem emlékszem, ki egészségét „iskolában“ vesztette volna el.
2. Sok esetben tapasztaltam, hogy a nem igen életképes gyermek is idők folytán erősödött.
3. Nem emlékszem oly évre, mely alatt két iskolás gyermek meghalt volna, de söt

új év első napjaiban valami nagyon fontos esatornázási ügy volt szőnyegre kerülendő a megyegyűlésen.

Meg is jelentünk cum gentibus et bagázsibus valamennyien, peroráltunk is egész nap és meg is állapotunk valamiben, — én bizon már nem is tudom, hogy miben. Igaz a!: abban, hogy másnap folytatjuk. Hanem azt nem tudom már, hogy másnap miben állapotunk meg. Különbén is ez nem tartozik ide.

Elég az ahoz, hogy a Szilveszter-éjszákát Gerőfalván kellett töltenünk. Persze szálloda nem volt a helységben, ha csak valami kurta koesma nem, ott kellett tehát hálunk a kastélyban.

Az alispán el is volt készülvén az ilyen alkalmatosságokra; hisz akkor az volt a fővirtus, hogy ki tud több vendéget ellátni. El is kovártélyozott bennünket rendesen; tábori ágyakat állítottak fel a nagy ebédteremben és azokba szépen lefektetett bennünket.

Szegény hajduknak ugyanesak volt dolguk, míg valamennyiünknek a eszímáját kisuviksolták. Nöde ez az ő bajuk.

Köztünk volt Zeke Laczi is, egy nagy imposztor, kitől minden jóraváló fehérszörnyűségeken iszonyodott, mert olyan pogány, ezudar természete volt, hogy mindenkinék csapta a levet, aki csak szoknyát vicselt, lett légyen az grófkisasszony avagy szolgáló. Hire is volt neki Barsban, Hontban egyaránt, mint istentől elrugaszkodott gonosz csontnak.

Szép társalkodónéja volt az alispánné-

TÁRCZA.

„Katona József

családja élete és ismeretlen munkái“ból.*

Elérkezett végre a gyászos 1830-ik év, mely megfosztá nemzeti irodalmunkat legfényesebb csillagától; milyen sem azelőtt, sem azóta nem ragyogott drámairodalmunk egén és ki tudja, fog-e még valaha olyan ragyogni?!

A mély érzésű költő mintegy látnokilag megjósolta halálát. Földi életének utolsó évében bús előérzetei voltak.

1830. újév napjának délutánján, midőn Elszánt Ferencz nevű ügyvéd, — ki gyermekkori pajtása, iskolatársa és egyik legkedvesebb barátja volt, — meglátogatta s a költő vele szokatlan jókedvvel társalgott, beszédközben a következőket mondotta: „Meglásd Ferkó! ebben az esztendőben Malakiás-napján (april 15.) vagy megházasodom, vagy sok pénzt nyerek, vagy meghalok.“

Fájdalom az utolsó sejtelmé va'osult, csakhogy egy nappal később, april 16-án.

Nevezetes az is, hogy ezen barátjának, még január hóban egy lepecsételt levelet

*) Miletz Jánosnak ily czímen hagyta el a saját legközelebb egy igen érdekes műve, mely a költő arczképével, több dolgozata mellett két ismeretlen színművét közli: 1) „A rózsá“, 2) „A tündér álom.“ Mindkettő vigjáték. — A mű iz'éses kiállításban 20 iven Hornyánszky kiadásában jelent meg. — Ajánljuk a könyvtárak s az irodalmi férfiak figyelmébe.

inkább egyes halálózást is csak ritkaság-kép hozhatnék fel.

4. Örvedetesen tapasztaltam, hogy a jómódu szülők gyermekei majd mind pirospozsgások valának, míg a szegénysorsu pálinkaiváshoz szoktatott gyermekek halványasága, soványasága, életvidámság hiánya sajnálkozásra indítá atyai szeretettel ezeket is felölélő szívemet! s ez annál is inkább fájó hatással lehetett rám, minthogy saját sorsomat és kartársim szánandó sorsát is juttatá eszembe, — s azon szomorú valót is, hogy egészen természetes dolog, ha a tanítók nagy része csak azért dől ki a hámból oly korán, mert a nehéz munkát — a neki nyújtott sovány dotáció mellett — nem bírhatja sokáig! — Hiába, csak az az ember bír rendszeren dolgozni, lehet jó színben s életvidám, kinek ételle, itala és ruházata hiánytalanul és rendszeren kijár; ezekhez járul a rendszeres egészséges lakás is.

Ezen állításom illusztrálása érdekében állítsunk egymás mellé egy józan pálinkaivást kerülő magyar és a szesz italokat kedvelő atyánkfíát: — e kettő közt oly nagy a különbség, mint akár a nap és éj között. — De honnan van e különbség? — Bizony csak az igen különböző életviszonyokban s életmódban is keresendő az.

Tehát szerény nézetem szerint a különféle betegségek nem az iskolán belül, hanem azon kívül támadnak. — Tapasztalásból tudja minden laikus is, hogy a nem életképes gyermek, vagy nem éri meg a tankötelezettség korát, a hatodik életévét, vagy ha eléri, nem iskolába való; a nyavalyát vagy szülőtől örökölte, vagy ott-hon a kedvezőtlen életviszonyok közt szerzte meg.

Lássuk, miképp örökölhét a gyermek a szülőktől valamely bajt?

A jobb életviszonyok közt élő pórnép gyermekeinél ritkán észlelhetők az öröklött nyavalyák; mert a szülők a maguk módja szerint rendszeren élén, étkezvén, lakván és munkáikat mértékletesen végezvén, ritkán eshetnek oly nyavalyába, melyet gyermekeikbe is plántálhatnak át. — Itt legfőleg azt tapasztaljuk s azt is csak ritkán, hogy a mértékletesen ivásnak hódoló apák gyermekei buták, véznák, hülyék és habár jó táplálkozásban részesülnek, vérszegények, kevés reményre jogosítók. — Ellenben a béresek, zsellérek, napszámosok gyermekei, kiknek alig elegendő kenyér s burgonya jár ki, kik elég hitvány szobában összezsúfolva laknak, hálnak, mindjárt szembeszökő, szánandó képet nyújtanak. — Vagy talán örvedetesebb a tapasztalásunk a napszámosok és gyári munkások gyermekeit illetőleg? — Ezeknek szülői gyakran, igen gyakran rosszabb lakással

kénytelenek beírni, mint az urasági béresek; gyakran silányabb táplálékkal s ruházattal láthatják el gyermekeiket, mint az uri szolgálak, kivált, midőn előre nem látott munkaszünet áll be. Olyankor nem ételek legolcsóbbjaival és táplálással, t. i. kenyérral, tejjel, hanem pálinkával él gyakran az egész család az egészség rovására. — A rossz lakás, a hiányos táplálkozás és pálinka nem előmozdítói, hanem legveszélyesebb ellenségei a közegészségnek! — Az ilyen elcsenevezett szülőktől származó gyermekek már fogantatásuk órájában különféle nyavalyák hajlékaivá levén, nem csodálkozhatunk azon, hogy „vitalis inertian” születnek, kised korukban meghalnak, vagy ha mégis megtartatnak az életnek, mind gyermekeikben, mind meglelt korukban is szüntelenül betegeskedvén, nem válhatnak a társadalom hasznos tagjaivá s családot alapítván, csak szaporítják ama szánandó nyomorékok számát, kikkel lépétnyomon találkozunk. — Az ilyenek megmentésén hajótörést szenved a legjobb nevelési rendszer igyekezete; az iskola inkább fejlesztője leszen nyavalyáiknak. — Hogy miképen? elmondom rögtön: — A görvélyes, vérszegény gyermeknek szüksége van minél több szabad levegőre és mozgásra; itt kérde: „Nem következik-e természetesen és okvetlenül a hosszab ülés folytán e bajok súlyosodása? Javára válhat-e az olyan gyermek egészségének — ha egyáltalán némi egészség még van benne — a megfeszített figyelem, a tanulás és a feladványok rendszeres kidolgozása? — Bizonyára nem! — De hát tanítás és nevelés nélkül ugy sem hagyhatók. Van is baj velök! Különös gond fordítandó ilyen szánandó gyermekeknél iráskor, hogy t. i. helytelen üléssel ne ártsanak meg inkább ferde alkotásu, beteg testöknek. — Mennyi gondot okoz a helyes testtartás megszoktatása, az éptestü gyermekek egy kedvűsége?! — Hát még az olyanoké?!

Itt helyén találok megjegyezni s illetőleg különösen hangsúlyozni, hogy tekintve az általános perhorreszkált iskolai túlterhelést, az ilyen nyomorékok irányában legkevésbé sem legyünk követelők, sőt kötelességünknek ismerjük azok lehető kimérlését; a házi feladatok készítésétől pedig egészen mentünk fel őket. — Vannak, kik a házi feladatok eltörlését komolyan javasolják; én is osztom nézetüket; föntartásukat azonban nem kárhoztatom, de csupán az egészséges gyermekeknél. (Folyt. köv.)

Az életbiztosító társulatok és a népfelkelés.

A vállalkozási szellem és különösen a magánvállalatok ellen intézett támadások jogosulatlansága napnál világosabb ugyan,

— Olyan nincs, semmi keresni valója itt!

— De nekem valami nagyon fontos mondani valóm van nagysádnak.

— Jöjjön holnap.

— Nem lehet, halaszthatatlan, sürgős...

— Az mindegy takarodjék innen.

— Ha nagysád be nem ereszt, én betöröm az ajtót... mert...

— No hiszen, azt szeretném én látni!

Mondtam már, hogy Zeke Laczi fene gyerek volt; neki feszíti vállát az ajtónak... ropp!... a závar enged és Laczi elszántan be akar lépni.

Hanem a társalkodóné sem engedett ám a 48-ból (azaz pardon!, hisz akkor csak 43-mat irtak), felugrik az ágyából és a félhomályban ugy „képen találta ütni“ Laczit, hogy testvérek közt is megért kettőt.

— Eltakarodik innen! Szemtelen tola-kodó! stb....

Laczi látva, hogy itt plüre esett, alomars, szalad a folyosóra vissza a terembe, hogy valamiképen fel ne ismerjék; — de a kisasszony sértett női önértetében teljes torkaszakadtából csak folytatta a szedte-vettét.

— Tyűh! teringettét, még kisütik rám ezt a turpisságot! — gondolá futtában Laczi s belépve a terembe hirtelen egy mentő eszméje támadt.

Ott feküdt ugyanis az ajtó mellett az egyik tábori ágyon és horkolta az igazak álmát az öreg Szobby Bálint bácsi, egy igen jóra való ellenzéki vezérszónok. Laczi hirtelen pofonteremt az alvó öreget, aztán aló mars, beugrik a saját ágyába, fejére huzza a takarót s alvóvá teteti magát.

de azért nem árt, ha minden legkisebb alkalmat is felhasználunk arra, hogy bizonyítsuk, miszerint a legüdvösebb intézmények is csak ugy válhatnak közjótékonyakká, ha mentek a nehéz állami adminisztrációtól. A magánvállalkozás természete megköveteli, hogy számoljon az adott viszonyokkal és alkalmazkodjék azokhoz, míg az állami adminisztráció nem is lehet abban a helyzetben, hogy viszonyokkal és körülményekkel folytonosan módosuljon.

Magyarországon szerencsére még kísérletet sem tesznek közgazdasági intézmények ugynevezett államosításával, de annál erősebb a reakció és árnyalatának pártja Ausztriában és csak is a magyar nép természetes józan eszének köszönhető, hogy még nem importáltak a takarékpénztárak, biztosító társulatok és egyéb hasonló közgazdasági intézmények államosításának legújabb népboldogító eszméjét és bár reméljük, hogy e mételeytől meg leszünk kimélve a jövőben is, nem árt résen állanunk.

A részvénytársulatok, a magánvállalkozás és legkiválóbb képviselői, ha mint természetes is, minél nagyobb osztalék fizetésére törekcsenek is, soha sem tévesztik szem elől a közérdeket. A nemzetközi pénzpiaczon folytonosan sülyedvén a kamatlab, alkalmazkodtak a pénz vételejének esökkenéséhez, nemesak a nagy fővárosi, hanem a vidéki kisebb és nagyobb pénzintézetek is. Egymásután jelentették a kamatlab leszállítását és figyelemre méltó, hogy aránylag igen kevés pénzintézet szállította le a betétkamatot. Ezzel szemben mit tapasztaltunk az osztrák-magyar banknál? Ez intézet is részvénytársulat ugyan, de mint jegybank állami jelleggel bír és így első sorban lett volna kötelessége a körülményekhez alkalmazkodni. Az osztrák-magyar bank azonban, ha váltótárczája nagyon megesőkent már, magán uton leszámitolt ugyan egyes váltókat kamatlabon alul, de következetesen fentartotta az egész idő alatt a hivatalos 4 százalékos kamatlabat akkor is, midőn világszerte a jegybankok nyílt piaczon 1 1/4—1 1/2 százalékon diszkontáltak.

A pénzintézeteknél még loyálisabban járnak el a biztosító társulatok. Mikor néhány év előtt az Első magyar általános biztosító társulat elhatározta, hogy azoknak, kik egymásután 6 évre biztosítják magukat tüzkár ellen, elengedi az első évi díjt, ebben általában csak eszközt láttak a versenyzésre, a többi biztosító társulatokkal, a mi részben igaz is volt. A versenyben azonban mi nem látunk hibát, sőt határozottan káros lenne a nagy közönségre, ha a biztosító társulatok egymással nem versenyznének. Tekintetbe kell azonban venni, hogy midőn az Első magyar általános biztosító társulat elhatározta az első évi díjelengedését, tette ezt egy határozottan kedvezőtlen gazdasági esztendő után, miáltal megkönnyítette a biztosítást azok részére, kik talán rossz viszonyaik miatt, esetleg nagy kárakra abban az esztendőben a biztosítást elmulasztották volna.

Biztosító társulataink versenyzése legélelnebb az életbiztosítás terén, a mi szintén a nagy közönség előnyére válik. Azt lehet mondani, hogy nem mulik el esztendő újítás nélkül és e mozgékonyiságnak köszönhető, hogy Magyarországon is egyre fejlődik az életbiztosítás intézménye és ezáltal

— Micsoda, kicsoda!? — ordít az álmából pofonnal fölvert öreg táblabíró, kegyetlen bariton hangon: — ki mert 'engem felfofozni, a nagyapja teremtését!!

— Hát én! — válaszolt a folyosó végéről a társalkodóné; ki azalatt egy slaf-rokkot rántott magára.

— Hát hogy mert engem orozva pofon ütni, mikor alszom? Mi?!

— Hát az ur hogy mert az én szobamba tola-kodni? Mi?!

— Én tola-kodtam? No ez hallatlan! Még rám akarná fogni! Én?!

— Igenis Ön!

Erre a zajra persze valamennyien föl-ébredtünk, s hogy ne csak halljunk, de lásunk is valamit, hirtelen lámpát gyújtottunk.

S z o b b y bátyánk — világosság levén — egy grádussal még magasabb hangon kezdett el kiabálni.

— Hallatlan injuria! Botrányos vakmerőség! idejönni az ágyamhoz, mikor én javában alszom, és mir-nix dir-nix pofon ütni! Ilyet még nem ettem!

Mindnyáján bámulva néztünk rá, csak Laczi horkolt mélyen és kitartóan — ágyuszóval sem lehetett volna felkelteni.

A zajra persze az alispán is kijött, és belépve a terembe, látja az öreg S z o b b y báci kritikusi helyzetében hevesen gesztikulálni és még levesebben káromkodni.

— Mi az? — kérdé — mi történt itt?

— Jó hogy itt vagy ősém, elégtételt fogsz adni — mondja S z o b b y bátyánk. — Gyönyörű nőket tartasz itt a házadnál!... Képzeld, az a nő ott (a folyosó végére mutatva, hol a társalkodóné égő gyertyával kezében állott) — csak képzeld: ide

fokozódik a takarékosági hajlam, a mi egyik főfeltétele egy nemzet életképességének. Mikor az országgyűlés megszavazta a népfelkelési törvényjavaslatot, azonnal hangoztattuk, hogy az életbiztosítási üzletben újabb reformura van szükség, mert a népfelkelési törvény kiterjed a monarchia férfi lakosságának legnagyobb részére és az életbiztosításra oly veszélyesetet involvál, melyre nézve az életbiztosító társulatok biztosítási feltételeiben nem foglaltatik gondoskodás, vagy helyesebben szólva, oly esetről van szó, melyben a biztosított, — ha csak előbb meg nem egyezett a társulattal egy külön díjfizetés iránt — ki van téve annak, hogy halála esetén a biztosított összeg nem fog kifizettetni.

Megvalljuk, hogy oly gyors és határozott eredményt, minőt mult számunkban már konstatalhattunk, a biztosító társulatoktól alig mertünk remélni, mert habár a biztosító társulatok általánosságban méltányosak: ha a biztosított fél elveszti életét az által, elég hogy tüzesetnél vagy vízaradásnál menteni akart, a biztosított összeg kifizettetik minden fontolgtás nélkül, pedig az illető önkényesen, felsőbb parancs nélkül ment a veszélybe; ha a biztosítottat, mint magánembert megöli ellensége, ha elesik utcai lázadásnál, a biztosított összeg kifizettetik minden vonakodás nélkül: csak abban nem tesznek kivételt, ha a biztosított fél a legfelsőbb hadur parancsára és a haza szolgálatában elesik a csatatéren. Ez oknál fogva biztosító társulataink minden előzékenysége daczára vérmes reményeket alig mertünk táplálni és ezért annál kellemesebben meglepett az Assicurazioni Generali azon mult heti értesítése, hogy a társulat igazgatósága már tekintettel volt a népfelkelési törvényre és a népfelkelési kötelezet-tek nem lesznek kizárva az életbiztosítás jótékony intézményének élvezetéből. Nyomban utána közölte az Első magyar általános-biztosító társulat is, hogy magától értendőnek tartja, hogy fizetési kötelezettségét a jelenleg érvényben levő s ezentul kötéendő életbiztosításokra az esetre is fentartja: ha a népfelkelésre kötelezett biztosítottai tényleges hadiszolgálatra behivatnak, mivel a népfelkelési törvény oly állami intézkedést involvál, mely általánosan alkalmaztatik s e szerint a társadalom minden osztályát egyenlően érinti. Az Első magyar általános biztosító társaságnál e szerint a népfelkelésre kötelezettek életbiztosításai — behívásuk esetére — minden pótdíj beszédése nélkül s nem tekintve a biztosított összeg magasságát s más biztosító társaságnak ide vonatkozólag alkalmazott megszorításait, változatlanul érvényben és hatályban maradnak, és így most már alig szenvedhet kétséget, hogy a példát követni fogják az összes életbiztosító társulatok.

Midőn a gyors és hunamus intézkedés, illetőleg határozat felett teljes meglegedésünket fejezzük ki, egyszersmind nem mulaszt-hatjuk el az alkalmat felhívni életbiztosító társulatainkat arra, hogy oldják meg egyszerre és radikálisan a háboru, illetőleg katonáskodási kérdést. A háborura vonatkozó szabályzati cikket most már teljesen reformálni lehetne, mert az általános hadkötelezettség negligálása ellentétben áll az életbiztosító társulatok különbeni nemes hivatásával. Nem szándékozunk határozott propozíciót

jön, mikor én békességgel alszom — és úgy pofon üt, hogy még most is zug bele a fülem!...

Az alispán bámulva néz a társalkodónéra és kérdi;

— Hát hogy értem ezt, kisasszony?

— Ugy, kérem, hogy az az öreg ur erővel be akart hozzám tola-kodni — s miután nem nyitottam ki neki az ajtót, betörte azt, tessék csak ide nézni!

Az alispán oda néz, látja a betört ajtót, megcsóválja a fejét s így szól:

— Barátom, ezt magad kerested magadnak. Sajnálak, de a kisasszonynak tökéletes igaza volt. Jó'jszakát! — Azzal szépen visszament lefeküdni.

— Micsoda? én kerestem magamnak? Én, a ki meg se mozdultam?... Hallottatok már ilyet?...

Reggelig lamentált S z o b b y bátyánk, egyikünk se tudott aludni töle. Csak Laczi aludt mélyen(?) késő reggelig, s mikor felébredt, töviről-hegyire kellett neki elbeszelnünk az egész históriát.

— Hja, értem én már az egészet, — mondá suttogva a kópé Laczi, — az öreg S z o b b y bátyánk holdkóros, hallottam én ezt már régebben...

Szegény öreg, rajta is száradt holtá napjág a holdkórosság.

Nekem két évvel később mondta el a valódi tényállást Laczi, mert — igaz, majd elfelejttem mondani, — hogy elvette feleségül a szép társalkodónőt még azou a farsangon.

Nagyon bele bolondult — hihetőleg akkor mikor pofon ütötte.

tenni az illető háboru pont módosítására, mert egy kis jóakarattal lehetővé tehetik a társulatok az életbiztosítást azoknak is, kik nemcsak népfelkelők, hanem rendes katonák. Ha a kolera, mely bizony nagyobb mérvben szedi áldozatait a korra való tekintet nélkül, nem képezhet akadályt és nem szokott kifogásoltatni mint halálmeg, annál kevésbé lehet az a háboru. A biztosító társulatok az első lépést már megtették, ne rösteljék a másodikat is, és akkor missziójukat teljesen fogják betölteni.

Különfélék.

— *Lapunk múlt számával befejezén VI. évfolyamának első felétét, előfizetést nyitunk ez év második felére. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetésük megújítása iránt e hét folytatán intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.*
— *Helyben az előfizetések eszközlésével a lapkihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.*

— **Zászlószentelés.** A lévai róm. kath. leányiskola zászlóját múlt hó 29-én szentelték fel nagy és megható ünnepélyességgel. A zászlóanya városunk közszeretében álló polgármesterének kedves neje Mácsay Lukácsné öngyásága volt. Az ünnepély délután a városban emelte Báthy Lászlónak, az iskola derék hitoktatójának szép alkalmi beszéde, melyben jeles szónoki hévvel esztelte az ünnepély jelentőségét.

— **A lévai ágost. evang. egyház** ritka és szép ünnepélyre készül. Mint értesültünk, Dr. Szabó György Gusztáv a bányakerület jeles püspöke e hó 9-én látogatja meg a lévai egyházat. A hitközség buzgó hívei között élénk a mozgalom, hogy a tudós egyházfőt méltó és díszes fogadtatásban részesítsék. Az ünnepély sorrendje a következő: július 8-án este két fogat föltisztelendő püspök ur öngyáságáért Nemesénybe megy, a honnan másnap délelőtt 11 órakor ér Lévára. A lövölde mellett a helybeli felügyelő üdvözlöi ő nagyságát s a kísérettel az ág. hitv. paplakhoz hajtának, hol a lelkész fogadja. Ugyanez nap délután 4 órakor a tanulókkal hittani vizsga tartatik. Július 10-én délelőtt 10 órakor a jegyzőkönyv olvastatik fel; ezt követi délután a város nevezetességeinek megtekintése. 11-én ünnepélyes isteni tisztelet, utána hivatalos díszbéd, melynek végeztével öngyásága Fakó-Vezekényre utazik.

— **Bartók Károly** nyugalmazott kir. ügyész életének 44-ik évében elhunyt. — A szerető férj és jó atya gyöngédsége néhány hó óta már csak fájó emlékezetben élt a gyászoló család körében; mivel a megfeszített erővel munkálkodó szellem korábban elborult s a nemesen érző szív érzelemvilága nem árasztott többé éltető meleget hön szeretett kedveseire. — Legyen áldott a derék, hivatásának élő férfi emlékezte! S a gyászoló család fájdalmát enyhítse széleskörű tisztelőinek öszinte részvéte!

— **Özv. Bodó Béláné** Barsvármegye egyik köztisztviselőjének részeseült családjának ifju tagja június hó 29-én, életének 26-ik évében elhunyt. — A boldogultnak egy szerencsétlen körülmény szakította meg hirtelen életét; ugyanis Lévára rokonai látogatására

indult, s a város felett emelkedő partról lejövet kocsiját a lovak elragadván, kiugrott; de oly szerencsétlenül esett, hogy koponyája meghasadt s ennek folytán a viruló ifju nő alig 24 órai szenvedés után elhunyt. — A család gyászjelentése így szól: Özv. Missura Jenőné szül. Bányik Luiza és gyermekei; ugy özv. Bodó Simonné szül. Frecska Zsuzsanna, leánya Ilona és veje Konkoly Thege Gyulával, szomorodott szívvel jelentik, szeretett leánya-, testvérük-, menyje-, illetve sógornőjük özv. Bodó Béláné született Missura Irénnek élte 26-ik évében 1886. évi június hó 29-én reggeli 4 órakor bekövetkezett váratlan gyászos kimúltát. A boldogult hült tetemei júliushó 1-én d. e. 11 órakor fognak az ág. hitvallás szertartásai szerint a nagy-szelezesényi templomból a sirterbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Béke hamvaira!

— **A választók figyelmébe.** Az országgyűlési képviselő-választók 1887-ik évre érvényes ideiglenes névjegyzéke husz napon át, vagyis e hó 5-ikétől a hó 25-ik napjáig lesz közszemlélre kitéve a városházán, mely idő alatt mindenki megtekintheti azt és az esetleges felszólalásokat eszközölheti. A felszólalásokra vonatkozó minden beadvány, bizonyítvány vagy egyéb okirat bélyegmentes.

— **Adomány.** A herceg-prímás az ujbarsói plebánia épület kijavításának költségére — mint levelezünk írja — száz forintot adományozott. — Ez is újabb, szép jele a biboros főpap kegyességének.

— **Cseréy József** k. r. főgymnasiaumi tanár a tudományos irodalom terén is előnyösen ismert munkatársunk — legközelebb ismét egy érdekes tanulmányt bocsátott közre: „Néhány vonás az ógörögök szellemi életének fejlődéséről“ — czimű munkájában. — A világgórtó görög műveltség fejlődése igen jól számított körben oly tapintatosan van feldolgozva, hogy érdekesebb, képzőbb tanulmányt a művelt ifjuság részére alig ajánlhatunk.

— **Léván** a f. hó 21-én tartott országos barom vásárra behajtatott: szarvasmarha 377. drb. ló 500 drb. kecske 4 drb. sertés 16 drb. Számár 5 drb. birka 1303 drb. Összesen: 2206 drb. Ezekből eladatott: szarvasmarha 206 drb. ló 52 drb. kecske 1 drb. sertés 8 drb. számár 2 drb. birka 160 drb.; összesen: 429 drb. vételárösszege: 20150 frt 40 kr.

— **Zárünnepély.** A lévai r. kath. leányiskola növendékei jun. hó 30-án tartották meg zárünnepélyüket, melyen szép és nagy közönség volt jelen. A helyesen összeállított program tizenkét számból állott, melyeket a növendékek a legszebben oldottak meg. Szavaltak: Levatic Irén, Leidenfrost Lujza, Kolibál M., Sziits L., Hlóska Erzsébet, Juhász Mária, Jánosy Irén és Levatic Aranka, mindannyian jól. Fortunio dalát kellemes és csengő hangon Medveczky E. énekelte. A program többi számát két és három szólamu dalok képezték, melyeknek szabatos előadása dícséretére vált az iskola derék vezetőinek.

— **Esküvő.** Weisz Sándor gazdasági gépgyár-tulajdonos múlt hó 29-én esküdtött örök hűséget dr. Pólya József kedves leányának Irénnek. — Zavartalan s állandó boldogság kísérje az új párt!

— **Szinielőadás.** A lévai kath. legényegylet ma este 8 órakor tartja meg szinielőadását az „Oroszlán“ vendéglő nagytermében. Az előadást táncmulatság követi.

jobbat, leginkább a Császárfürdőt használja a közönség. Az urak a margitszigeti fürdőben fürödnek. A Lukács fürdőt nem ártana megfürösztetni. Kár neki az a szép kert. Olyan ez a fürdő, mint a dézsa, akármilyen szépen megsürolja külsejét a cseléd, csak dézsa marad az, mosléknak való dézsa.

A budai aréna színház most éli fénykorát. Nagy Vincze szinigazgatónak nagy érdemei vannak. Legalább van a közönségnek hová elmenni, ahol szellemes társaságot, jó levegőt és műélvezetet talál. A szintársulat minden egyes tagja igazi művészettel játsza szerepét.

Nagyon okosan teszi Nagy Vincze úr, ha „Budavár bevétele 1849-ben“ czimű szindarabját minél többször előadhatja.

O'Donell grófné „Férfigyűlölök“ czimű operettje kerül színre.

Az arisztokraczia szónak a fogalmát csaknem elfelejti ilyenkor a fővárosi ember. A nemzeti kaszinóban forró nyáron nem divat kártyázni. A foglalkozás nélküli nagyurak a fürdőben keresik a partnert.

Csütörtökön új operettet adnak, a „Lyoni futárt“-t. Evva Lajos úr, a népszínház igazgatója fényes kiállítással fogja bemutatni az új „francia jövevény“-t.

Pálmay Ilka, a népszínház divája egész évi fáradsalmait a rehási fürdőben piheni ki.

Ez a „pihenés“ a fürdőigazgatóságnak sok hasznot hozott már eddig is, mert a diva tisztelői közül sokan keresik fel a fürdőt az ő kedvéért.

Jó sikert és szép jövedelmet kívánunk az ifjuságnak.

— **A gőz és villany** korszakalkotó világában nincs beillőbb technikai ismeret a gyorsírázatnál. Bár minden középiskola, szaktanoda körébe vehetné a gyorsírás tanítását; hogy így széles körben elterjedvén ez ismeret, megőrizhető volna minden szó s a gyorsan röpülő élet ez irányban is arányosítható lenne! — A gyorsírás tanítása ma már vezetől nélkül is elsajátítható, főként egy a napokban, megjelent s óriási feltűnést keltett kézikönyv segítségével. — E mű szerzője Bódogh J. gyorsírázati tanár, kit a budapesti m. gy. egyesület már évekkal előbb aranytollal tüntetett ki s tiszteletbeli tagjává választott. — A mű I. része nagy oktávban 72 oldalt tartalmaz, mely a levelezési gyorsírást foglalja magában.

— **Uj réme az emberiségnek.** Klosterneuburgban a katonaság között, eddig a hídászoknál, egy ragályos baj terjed, mely naponként 3—4 embert ragad ki az élők sorából. — Azt írja tudósítónk, hogy a baj minden előjel nélkül hirtelen lepi meg az embert, szédüléssel kezdődik s 5—6 órai lefolyás alatt az életet kioltja. — Képzhetjük a rettegést, mely a vészes városban honol! — Th.

— **Tüzeset** zavarta meg Léva város csendjét f. hó 2-án; végtelen rémületet keltett a hír az uralkodó szél miatt; annál nagyobb volt azonban az öröm, midőn az iránt vett a lakosság megnyugvást, hogy a tetőtűzet, mely a Dömötör-féle házban ütött ki, a meglepő gyorsasággal ott termett tűzoltók elnyomták. — Eljének a derék emberbarátok, kik kötelességük teljesítése által egy város nyugalmát mentették meg!

— **Germanizáló kereskedőcég.** Enapokban került kezeink közé a Gebr. Kern helybeli kereskedőcég által világgá bocsátott német nyomtatvány, melyben cifra és ékes németességgel ajánlja a „Spiritus-Press-hefe“-t. A fehér hullónál ritkábbak nálunk az eféle csodabogarak s erről is csak azért emlékezünk meg, nehogy azt higgye a világ, hogy szükségünk van rájuk. — B.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövőhétre: délkeleten borús, északnyugaton változó, szeles időt várhatni, itt kevés, ott számos esővel. — **A király,** hir szerint, e hó második felében látogatja meg Vilmos császárt Gasteinban; gróf Kálnoky közös külügyminiszter pedig a nyár folyamán fog találkozni Bismarckal. — **A löcsei gymnasiumból** tizenegy tanuló csaptak ki pánzláv üzemek miatt. — **Szegeden** minap bérmlásra jelentkezett egy anyóka, ki 102 éves. — **Hivatalos adatok** szerint a választók száma tetemesen megfogyott. 1885-re 858,001 választó iratot össze, 1886-ra csak 830,313; apadás 27,688. — **Kolera.** Triestben a kolera mindig jobban terjed; eddig 14 eset fordult elő s mindegyik halállal végződött. — **Az országos dalárünnepély** a legújabb megállapodás szerint aug. 11-15-ike között fog Pécsen megtartatni. Már eddig is 1200-nál több résztvevő jelentkezett. — **Az új koplál.** Succi Giovanni nevű olasz oly növénny-kivonatot talált fel, mely szerinte fölöslegessé teszi az étkezést. Koplalt is vele két hétig, mely idő alatt 10 kilogrammal fogyott. — **Az országgyűlés** jun. 26-án záratott be s szeptember 18-ára hivatott egybe a III-ik ülészakra. — **A párizsi gróf,** ki mint trónkövetelő Franciaországból az új törvény értelmében kiutasított — hir szerint — Budapesten telepszik meg; állítólag lakásul az Európa szállodát már meg is vásárolta.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Katona József jellemi humorából: „Egy alkalommal magánpört vállalt fel; de a pörlekedő nem tudta ügye elintézésének végét várni és több ízben tett sürgetése után egyszer így szólt Katonához: — Hát nemzetes fiskális uram, megfizettem én annak a pörnek a viseléséért; hát mért nem jár jobban utána, hogy már vége lenne? — Ejnye — felelte Katona — jól tudom, hogy kend megfizetted nekem, de nem azért fizetted, hogy dolgozzam ezen ügyben, hanem azért, hogy ne dolgozzam, így nyerhetjük csak meg a pört.“

Egy másik alkalommal L. orvos házához volt hivatalos vacsorára. A háziasszony megkínálja rétesrel: — Tessék már fiskális ur ebből a rozsz rétesből. Katona vesz a tálból egy darabot, megkóstolja és azt mondja: — Biz ez elég rozsz.

A háziasszony megütközik, hogy Katona a vendégei előtt így megszegényít és kérdi: — Hát csakugyan olyan rozsz. — Dehogyan rozsz — feleli Katona, — csak nem akartam a ténsasszonyt meghazudtolni.“

TANÜGY.

A lévai leányiskola zárvizsgálja.

Hogy városunk közönsége meleg érdeklődéssel viseltetik a nevelés és tanítás ügye iránt, bizonyításra nem szorul; meggyőződünk erről legújában jun. 25—28-án, a helybeli r. kath. leányiskolában tartott vizsgák alkalmával. A vizsgaterem alig volt képes magába fogadni azon nagy számú és díszes vendégközörsöt, mely javarészt a helybeli szülőkből és előnyösen ismert szakférfiakból állott.

A nyilvános próbatétek a hittannal

kezdődtek, miután az iskolák ezéjára nemcsak az értelmet művelni, hanem képezni a szívet, nemesíteni az erkölcsöket is. Fölötté szerették volna a próbatétekre megjelent nagyszámú és díszes vendégközörsöt között szemlélni azokat is, kik pusztá vallási közönyösségből a zárdai nevelést és tanítást még mindig ócsárolják; pedig tudva lévő dolog, hogy csak oly nevelés, mely leginkább a valláson, erényen és tudományon alapszik, lehet oly jövőnek alapja és kuttjeje, mely mindenkit boldoggá tesz. A vidor arcú leányok nemcsak a hittanból adott kérdésekre feleltek meg tisztán és értelmesen; hanem a földrajz, történelem, természetrajz és természettanból is kitűnőek voltak a felsőbb osztályok növendékeinek felé; az alsóbb osztályuknál pedig dícsérendő az eleven és kedves bátorság, melylyel minden félelem és habozás nélkül feleltek. Közbe-közbe egy-egy vallásérkölcsező tartalmu, majd pedig szórakoztató költeményt is hallottunk jó sikerrel előadni. Örömtől áradozott nem egy szülői kebel, midőn így személyesen volt alkalma meggyőződést szerezni kedves gyermekének egész évi szorgalmáról és előmeneteléről.

Azon meleg érdeklődés, melylyel a jelen volt közönség részéről találkoztak, továbbá azon édes tudat, hogy a vizsgák mindenkit kielégítettek, legyen a nt. tanítónök megfizethetlen fáradságának csekély jutalma és megérdemelt jeles bizonyítványa.

Hianyos lenne közleményem, ha a kézimunkákról és rajzokról is legalább röviden meg nem emlékezném; ezek egy ezen czélra külön berendezett teremben voltak lehetőleg osztályonként elhelyezve; jó izlésről és ügyes kezekről tesznek tanúságot. Ugy a rajzok, mint a kézimunkák egy kis és csinos kiállítását képeztek az eléggé tágas tanteremben, melyet teljesen betöltöttek. Seregesen jött-ment az érdeklődő közönség végig gyönyörködni az apró, ügyes kezek által készített tárgyakon. B. D. E.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilváníítás.

A „Stefánia-árvaház“ részére a lévai uradalom nemes lelkű intézői tüzfát voltak kegyesek adományozni.

Kuliszky Ernő kir. tanfelügyelő ur pedig két árvaházi növendéket Buday Józsefet és Matula Jánost jó magukviselet és kiváló szorgalmuk miatt 1—1 ezüst frrtal volt kegyes a vizsgálatok alkalmával kitüntetni.

Fogadják a nemes színű adakozók az árvaház intézőinek hálás elismerését.

Kelt Léván 1886. jul. 3.

Szakmáti Endre pénztárnok.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Az irodalom újabb termékei:

Saját kezébe, eredeti regény egy kötetben, írta Beniczkyne Bajza Lenke (Singer és Wolfner Egyetemes Regénytára XVI. kötet, Budapest). A kitünő magyar írónő, kinek regényirodalmunk annyira szép és érdemes művet köszönhet, e legújabb regényében a legnehezebb s egyuttal legérdekesebb feladatok egyikét tűzte maga elé: a női szív jellemzését, sovárgásával és tévedéseivel, szenvedélyeivel és nemességével. S ki oldhatná meg e feladatot jobban, mint egy kiváló tehetségű regényíró, a ki maga is nő s ki előtt a női kebel misztériuma nem hét-pecsétes levél, hanem nyitott könyv? Ebben a nyitott könyvben enged benünket lapozni Beniczkyne Bajza Lenke, s az élvezetet, melyet ez a lapozás nyújt, csak növeli az érdekes mesésövés, szép előadás, mely a milyen egyszerű, olyan megkapó is. E regény méltán sorakozik Beniczkyne Bajza Lenke eddigi műveivel s díszre válik az Egyetemes Regénytárnak. Ara csinos piros vászon-kötésben 50 kr.

Mulattató Zsebkönyvtár. Az ismert szépirodalmi vállalatból egyszerre három kis kötet jelent meg. A 31-ik füzet Csáktornyai Lajostól „Derült Peregé“ ezim alatt új vidám elbeszélést közöl; a 32-ik füzet Reuter Frigyes plattdeutsch novelláiból mutat be két kedves művet s a 33. és 34-ik kettős füzet Rudnyánszky Gyula egy hét énekes verses vég epizást adja „A cigányok“ ezim alatt. A jeles fiatal költő nagy sikerű lyrai műveivel méltán sorakozhatik ez a kitünő compositóval s fényes technikával alkotott remekmű, melyet rendkívüli jutányosságánál fogva is sietni fog a hírneves fiatal költő minden ismerője s az újabb költészet minden őszinte kedvelője megszerezni. A jeles vállalat ára füzetenként csak 12 kr. Szerkeszti dr. Körsy László és kialsza Buzárovits Gusztáv Esztergomban, valamint minden hazai könyvkereskedésben is kapható.

Szerkesztői üzenet.

— A. L.-nak. A „Szemérme: Ágnes“ nem válik be; a másiktól mit sem tudunk.

Nyilttér.

Egy új, kitünő karban levő **Zongora,** szobabutorzatok, konyhaberendezés — elköltözés miatt — szabadkézből eladók.

Az eladást 8—10 nap alatt eszközlő a tulajdonos:
Léván 1886. jul. 3.

Nemecsek Gyula.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.
Buzza: m.-mázsánként 5 frt 80 kr — 7 frt 10 kr. Kétszeres 5 frt 50 kr — 5 frt 70 kr. Rozs: 5 frt 80 kr — 5 frt — kr. Arpa: 5 frt 50 kr 5 frt 90 kr. Zab: 6 frt — kr — 6 frt 20 kr. Kukoricza: 5 frt 20 kr 5 frt 60 kr. Bab: 7 frt — kr — 7 frt 30 kr. — Lencse: 6 frt 50. kr — 6 frt 80 kr. — Köles: — frt — kr.

1235. 1886. sz.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Feldman Lajos nagy-kereskedő lakos végrehajtható Villási Józsefné szül. Gresnyák Katalin végrehajtást szenvedő elleni 25 fát követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében Gresnyák Katalin férj. Villási Józsefné, egy a végrehajtható társ tulajdonos Feldman Lajosnak a nagy-sallói 282. ívben A. I. 1. sorsz. alatt felvett fekvőségükre és az azon épült 121. összeírású számú lakházakra, valamint az ehhez tartozó káposztásbéli illetőségükre 1200 frt, — úgy az A. I. 2. sorsz. alatti fekvőségükre az árverést 149 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi július hó 12-ik napján délelőtti 10 órákor Nagy-Salló községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elaltni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis az A. I. 1. sorsz. alattira 120 frt o. é. és az A. I. 2. sorsz. alattira 14 frt 90 krt közpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezezés letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

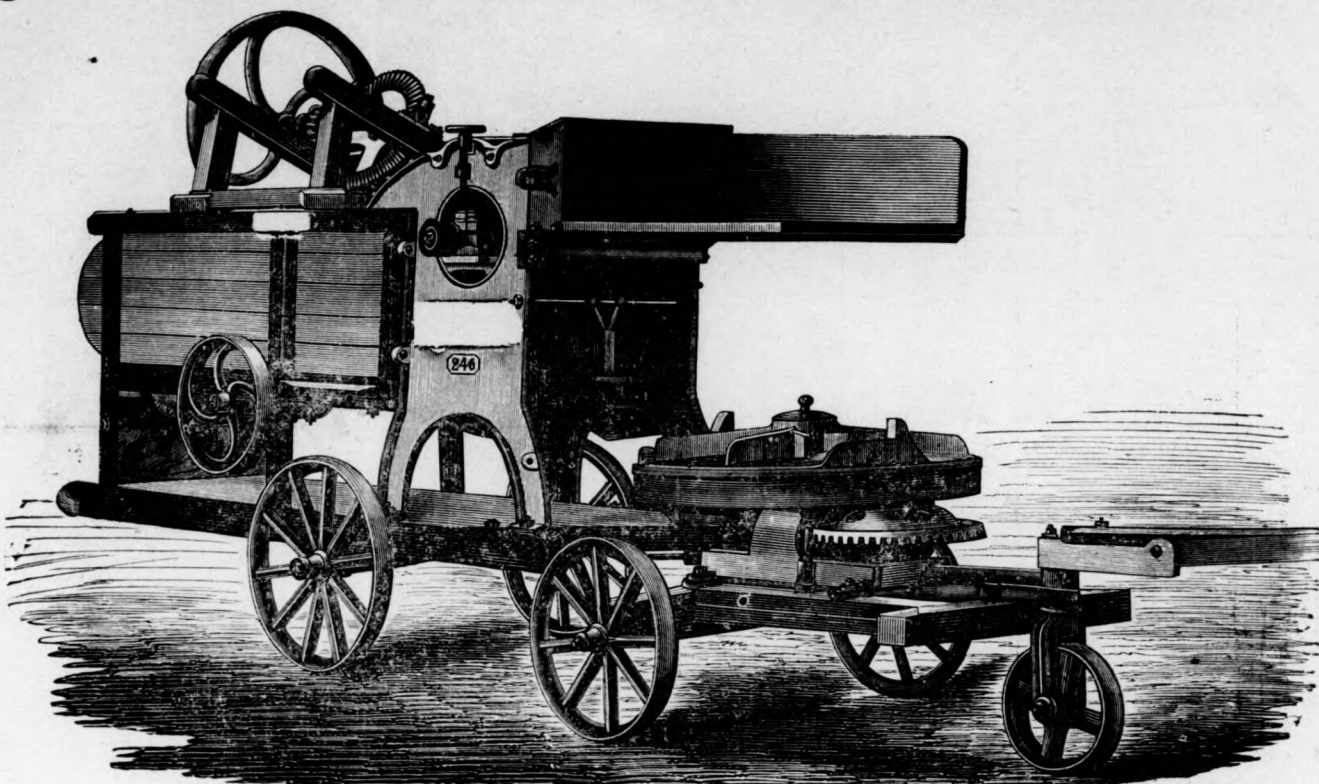
Kelt Léván, 1886. évi április hó 8. napján.

A Lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Gyenes József, kir. járásbíró.

WEISZ SÁNDOR

gazdasági gépgyára, ércz- és vasöntődéje Nyitrán.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy gazdasági gépeim és felszerelvényeim eladására

KLAIN ÖDÖN urat LÉVÁN

biztam meg, a kínél ugyanis mindennemű gyártmányaimból a t. közönség kényelmére egy nagyobb szerű raktárt rendeztem be. Együttal bátorkodom a t. gazdaközönség becses figyelmét kiváló jó cséplőimre felhívni, melyek minden kiállításon első díjakkal lettek kitüntetve. — Főtörökvésem oda irányul, hogy alacsony árak mellett egy oly hazai gyártmánnyal szolgálhassak, mely anyagában, észszerű szerkezetében és munkaképességében minden, jobbára a külföldről behozott drága és kevésbé használható gépeket fölülmuljon.

Tisztelettel

WEISZ SÁNDOR, gépgyáros Nyitrán.

Képvisele Klain Ödön által Léván.

200

Minthogy a valódi

Pain-Expeller

horgonyjal

már a legtöbb családban készletben tartatik, ennél fogva minden reklám felesleges. E soroknak tehát csak az a célja, azokat az egyéneket, a kik e **reg jónak bizonyult házi szert** még nem ismerik, arra figyelmeztetni, hogy az a **köszvény, csusz** stb. ellen, mint bedörzsölési szer, a **legjobb eredménnyel** használtatik. A fájdalmak rendszeresen már az első bedörzsölés után megszűnnek. Ára 40 és 70 kr.; kapható a legtöbb gyógyszerárban*. Fő-raktár: Gyógyszertár az arany orszlánhoz, Prága, Altstadt.

Kapható Török Józsefnél Budapesten,
Király-utca 12.

BUDAPESTI HIRLAP.

Felhívás előfizetésre!

A „Budapesti Hirlap“ VI. évfolyamát járja. E hat esztendő publicisztai pályánk legszebb emlékeit egyesíti. Nehéz feladatokkal jár az ily napi közlöny megalapítása, de nekünk azokat gyönyörűség volt teljesíteni. A szellemi munka értékét a siker próbálja ki. S a „Budapesti Hirlap“ fokozatosan növekvő, a magyar hirlapirodalomban példátlan sikerre hivatkozhat.

A magyar közönség a „Budapesti Hirlap“-ot mindjárt megindulásakor kiváló rokonszenvvel tüntette ki. A politikai irány, melyet választottunk és következetesen fenntartánk: a magyar faji és nemzeti érdekek ápolása, függetlenül minden párttól, úgy a kormánytól, mint az ellenzékétől, — megnyerte Magyarországot művelt osztályainak szentesítését. Pártkülönbség nélkül csatlakozott hozzánk az egész hazai legmagyarabb közönsége. Mert e hat éven át naponként meggyőződött róla, hogy a „Budapesti Hirlap“ a magyar nemzeti ügynek él, ennek alája rendel minden személyes tekintélyt s mellékerdeket, ezért harczol összes szellemi erővel s függetlensége megadja neki az igazságkimondás bátorságát mindenkor, mindenkivel szemben.

A „Budapesti Hirlap“ ma a legelterjedtebb, legnépszerűbb magyar ujságlap.

A közönség lelkes támogatása tekintélyt adott szavának s cselekvő befolyást biztosított neki úgy a politikai, mint a társadalmi közéletben. S hogy a „Budapesti Hirlap“ az erkölcsi tényezőkkel nemcsak a nemzeti közszellem és tetterő fölfokozásához járult, hanem hatása konkrét eseményekben is nyilvánult, — elég, ha két mozzanatra hivatkozunk: a csángó-ügyre, melyen a „Budapesti Hirlap“ olvasói régebben 14,000 frtot, utjabban pedig 4000 frtot megközelítő adománnyal nagyot lendítettek, — s a közművelődési országos mozgalomra, melyet a „Budapesti Hirlap“ kezdeményezett.

A „Budapesti Hirlap“ politikai czikkeit.

valamint eddig, úgy ezentul is a legkiválóbb, legfüggetlenebb magyar publiciszták írják, a kik a közkérdéseket páratlanul, mindig a nemzeti érdekek szolgálatában tárgyalják

Politikai hireinket

úgy a közhatóságok, mint a monarchia külső képvisellete köréből megbízható magán-összeköttetések útján szerezzük. Az országgyűlésről gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztjük a tudósításokat, melyek a tárgyalások eleven képét s a beszédekben a lényegest nyújtják. A vidéki politikai és társadalmi közéletéről távirati értesítésekkel látnak el levelezőink s Magyarországon nincs város vagy nagyobb község, hol a „Budapesti Hirlap“-nak 1—2 rendes levezője ne volna.

Távirati tudósításai

Európa minden fővárosából: Bécsből, Londonból, Párisból, Berlinből stb., a politikai s egyéb eseményekről közfeltűnést keltenek. Ezek a „Budapesti Hirlap“-ot a leggyorsabban és legjobban értesült lappá tették.

A hányzor a hazai vagy külföldi események érdekessége, történeti fontossága igényli, a „Budapesti Hirlap“ a szerkesztőségéből küld ki külön tudósításokat. Az utolsó keleti válság és háboru alatt az összes magyar lapok közt a „Budapesti Hirlap“-nak voltak a leggyorsabb és legkimerítőbb tudósításai, mert a szerkesztőség nem kimélt költséget és kitűnő tollu külön tudósítókat alkalmazott Konstantinápolyban, Bolgrádban s a szerb főhadiszálláson, kiknek táviratai, czikkei, tárcza levelei, térképrajzai a közönséget alaposan tájékoztatták. Tóth Béla, a lap belső munkatársa a válság alatt három hónapig időzött a Balkán félszigeten s czikkei az egész európai sajtót bejárták. Kelet fővárosaival most is állandó összeköttetésben vagyunk.

A „Budapesti Hirlap“ nyomdai kiállításában igyekeznünk a nyomdai technika minden eszközét felhasználni. Marinoni-féle párisi rotációs-gép, mely által lapunk nyomatik, biztosít róla, hogy a „Budapesti Hirlap“, mely naponként 18,000 példányban jelenik meg, másfél óra alatt kinyomatva, pontosan érkezzék az olvasók kezéhez. — Ajánljuk lapunkat és törekvéseinket továbbra is a mi lelkes magyar közönségünk rokonszenvébe, támogatásába.

Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetések vidékről legezészerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő czim alatt:

Budapest, IV. ker. kalaputca 16. szám, a „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalának.

Budapest, 1886. évi június hóban.

Tisztelettel

A „BUDAPESTI HIRLAP“
szerkesztői és kiadó-tulajdonosai.

Mutatványszámokkal ingyen szolgálunk.